

Adı Soyadı: ..... Sınıf / No: .....

| Soru | 1  | 2  | 3  | 4  | 5  | 6  | Toplam |
|------|----|----|----|----|----|----|--------|
| Puan | 16 | 16 | 18 | 20 | 15 | 15 | 100    |

6 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

**1. Orman için hangi soru? · 16 puan**

Bir bölgede yol yapılması tartışılıyor. Mühendisler yolun uzunluğunu ve kesilecek ağaç sayısını hesaplıyor. Bölge halkı ise “Ulaşım kolaylığı ile canlıların yaşam alanını koruma sorumluluğu nasıl dengelenmeli?” sorusunu gündeme getiriyor.

**Metindeki olgusal araştırma ile çevreye ilişkin felsefi problemi ayırınız. Felsefi problemde karşı karşıya gelen iki değeri ve tartışmayı derinleştirecek bir soruyu yazınız.**

---

---

---

---

---

---

---

---

**2. Doğanın değeri · 16 puan**

Bir göl için iki görüş öne sürülüyor: I. “Gölü korumalıyız; çünkü insanlara su ve gelir sağlar.” II. “Göl ekosistemi, insanlara sağladığı yarardan bağımsız olarak da korunmaya değerdir.”

**Görüşlerin değer anlayışlarını karşılaştırınız. Gölün insanlara doğrudan gelir sağlamaması durumunda her görüşün gerekçesinin nasıl etkileneceğini açıklayınız.**

---

---

---

---

---

---

---

---

### 3. Gelecektekilerin sesi · 18 puan

Bir kasaba, bugünkü ucuz üretim yönteminin yirmi yıl sonra yeraltı suyunu kullanılamaz hâle getirebileceğini öngören bir raporu tartışıyor. Gelecek kuşaklar bugünkü toplantıda oy kullanamıyor.

**Bu durumun ortaya çıkardığı çevre etiği problemini soru biçiminde yazınız. Bugünkü yarar ile gelecek kuşaklara sorumluluk arasındaki gerilimi ve yalnız “oy çoğunluğu” ölçütünün neden tartışılabilirliğini açıklayınız.**

---

---

---

---

---

---

---

---

### 4. Kıyıdaki turizm projesi · 20 puan

Bir kıyıda yeni tesisin yerel istihdam yaratacağı, fakat kuşların üreme alanının bir bölümünü daraltacağı öngörülüyor. Alternatif bir yerleşim planı daha pahalıdır ama üreme alanını büyük ölçüde koruyabilir.

**Proje hakkında savunabileceğiniz bir görüş yazınız. Görüşünüzü iki gerekçeyle destekleyiniz; görüşünüze yöneltilebilecek güçlü bir itirazı ve bu itiraza cevabınızı ekleyiniz.**

---

---

---

---

---

---

---

---

**5. Sorumluluğu paylaşmak · 15 puan**

Bir kentte atık sorunu için iki öneri vardır: yalnız bireylerin daha dikkatli olması veya yalnız üreticilerin ambalajı azaltması. Kent yönetiminin toplama altyapısı da yetersizdir.

**Çevresel sorumluluğun paylaşımı hakkında kendi görüşünüzü yazınız. Birey, üretici ve yönetimden en az ikisinin rolünü gerekçelendiriniz. “Bir taraf sorumluluğunu yapmıyorsa ötekilerin hiçbir yükümlülüğü kalmaz.” iddiasını değerlendiriniz.**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**6. Kararı kim açıklamalı? · 15 puan**

Bir kurum, başvuruları sıralayan bir yazılım kullanıyor. Başvuranlar hangi ölçütlerin kullanıldığını göremiyor; kurum çalışanı “Sonucu sistem verdi, açıklama sorumluluğu bize ait değil.” diyor.

**Durumdan doğan iki felsefi teknoloji problemini soru biçiminde yazınız. Otomatik karar ile insan sorumluluğu arasındaki ilişkiyi açıklayınız; olgusal olarak araştırılması gereken bir bilgi belirtiniz.**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---